

PHÁT HUY SỨC MẠNH, BẢN LĨNH, TRÍ TUỆ CỦA CON NGƯỜI VIỆT NAM THEO TINH THẦN ĐẠI HỘI XIV CỦA ĐẢNG

TS NGUYỄN THỊ THÙY DUYÊN

Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn,
Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh

Ngày nhận bài: 24/2/2026; Ngày phản biện: 24/2/2026; Ngày duyệt đăng: 16/3/2026.

● **Tóm tắt:** Phát huy sức mạnh, bản lĩnh, trí tuệ của con người Việt Nam được xác định là nhiệm vụ trung tâm trong chiến lược phát triển nhanh, bền vững đất nước theo định hướng của Đảng. Con người vừa là mục tiêu, vừa là động lực quyết định thắng lợi sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Bài viết làm rõ vị trí, vai trò việc phát huy sức mạnh, bản lĩnh, trí tuệ của con người Việt Nam trong sự nghiệp đấu tranh cách mạng giải phóng dân tộc, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc; đồng thời, đánh giá thực trạng phát huy sức mạnh, bản lĩnh, trí tuệ của con người Việt Nam thời gian qua. Trên cơ sở đó, đề xuất một số giải pháp phát huy sức mạnh, bản lĩnh, trí tuệ của con người Việt Nam theo tinh thần Đại hội XIV của Đảng.

● **Từ khóa:** Sức mạnh, bản lĩnh, trí tuệ; Con người Việt Nam; Đại hội XIV.

Trong tiến trình phát triển đất nước, việc phát huy sức mạnh, bản lĩnh, trí tuệ của con người Việt Nam luôn là nhân tố quyết định mọi thắng lợi của cách mạng. Trên tinh thần đó, Đại hội XIV của Đảng tiếp tục khẳng định “Nhân dân là chủ thể, là trung tâm của công cuộc đổi mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2026). Quan điểm này thể hiện sự kế thừa và phát triển nhất quán tư duy lý luận của Đảng về vai trò to lớn của Nhân dân trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Trong bối cảnh mở cửa, hội nhập quốc tế sâu rộng, đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, việc khơi dậy mạnh mẽ tinh thần yêu nước, ý chí tự lực, tự cường càng trở

nên cấp thiết. Thực tiễn cho thấy, phát huy sức mạnh, bản lĩnh, trí tuệ của con người Việt Nam là nền tảng quan trọng để nâng cao chất lượng nguồn nhân lực và sức cạnh tranh quốc gia; đồng thời, tạo động lực để thực hiện thắng lợi mục tiêu phát triển nhanh và bền vững đất nước. Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng chỉ rõ: “Phát huy sức mạnh, bản lĩnh, trí tuệ của con người Việt Nam, khơi dậy đoàn kết toàn dân tộc và thế trận lòng dân” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2026).

1. Phát huy sức mạnh con người Việt Nam nhằm khơi dậy tinh thần yêu nước, khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc

Trong suốt tiến trình cách mạng, Đảng nhất quán xác định con người vừa là mục tiêu, vừa là động lực của sự phát triển. Trên cơ sở kế thừa quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, truyền thống văn hóa của dân tộc về sức mạnh của quần chúng nhân dân là người sáng tạo và làm nên lịch sử, trong quá trình lãnh đạo, chỉ đạo cách mạng Đảng luôn dựa vào Nhân dân, khẳng định đại đoàn kết toàn dân tộc là vấn đề chiến lược, là sức mạnh nội sinh, bảo đảm cho sự trường tồn và phát triển của dân tộc. Tinh thần đó được thể hiện rõ trong Nghị quyết số 43-NQ/TW ngày 24/11/2023 của Ban Chấp hành Trung ương về tiếp tục phát huy truyền thống, sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, xây dựng đất nước ta ngày càng phồn vinh, hạnh phúc. Nghị quyết đã xác định mục tiêu: “Tiếp tục phát huy truyền thống, sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, tăng cường đồng thuận xã hội, khơi dậy mạnh mẽ tinh thần yêu nước, ý chí tự cường dân tộc, niềm tin, khát vọng cống hiến và xây dựng đất nước ngày càng phồn vinh, hạnh phúc; góp phần thực hiện thành công mục tiêu [...] đến năm 2045 trở thành nước phát triển, thu nhập cao theo định hướng xã hội chủ nghĩa” (Ban Chấp hành Trung ương, 2023). Kế thừa tinh thần đó, Đại hội XIV của Đảng tiếp tục khẳng định: “Khơi dậy mạnh mẽ tinh thần yêu nước, tự chủ, tự tin, tự lực, tự cường, tự hào dân tộc, khát vọng xây dựng đất nước phồn vinh, văn minh, hạnh phúc” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2026). Đây là sự phát triển tư duy chiến lược trong điều kiện cạnh tranh toàn cầu ngày càng gay gắt và cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư diễn ra mạnh mẽ. Trong bối cảnh thế giới đang trải qua những biến động sâu sắc như: Cạnh tranh chiến lược giữa các nước lớn, chuyển đổi số toàn cầu, biến đổi khí hậu, dịch bệnh và các thách thức an ninh phi truyền thống... thì sức mạnh vật chất tuy quan trọng nhưng không còn là yếu tố quyết định duy nhất. Nhân tố con người với trí tuệ, bản lĩnh và khả năng sáng tạo đã trở thành lợi thế cạnh tranh cốt lõi quyết định vị thế và năng lực phát

triển bền vững của mỗi quốc gia.

Trên thực tế, sức mạnh của con người Việt Nam thể hiện ở lòng yêu nước, tinh thần đoàn kết và ý chí tự lực, tự cường. Lịch sử dân tộc đã chứng minh, khi khơi dậy được tinh thần đó, dân tộc ta có thể vượt qua mọi khó khăn, thách thức. Chính vì vậy, Đại hội XIV của Đảng tiếp tục nhấn mạnh: “Khơi dậy mạnh mẽ truyền thống yêu nước, khát vọng phát triển, tinh thần đoàn kết, ý chí tự chủ, tự tin, tự lực, tự cường, tự hào dân tộc” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2026). Định hướng nêu trên không chỉ dừng lại ở khẩu hiệu chính trị mà đã và đang được cụ thể hóa thành động lực hành động của từng cá nhân, tổ chức. Đại hội XIV của Đảng chỉ rõ: “Tự chủ chiến lược, nắm chắc thời cơ, chung sức đồng lòng, vượt qua mọi thách thức, khơi dậy mạnh mẽ khát vọng phát triển” (Báo Điện tử Tiếng nói Việt Nam, 2026). Khát vọng phát triển là động lực tinh thần quan trọng trong tiến trình phát triển của đất nước. Trong bối cảnh mới hiện nay, khát vọng ấy cần trở thành mục tiêu và ý chí chung của toàn dân tộc. Đại hội XIV của Đảng nhấn mạnh: “...phát huy dân chủ xã hội chủ nghĩa và quyền làm chủ của Nhân dân” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2026). Khi người dân tin tưởng vào tương lai đất nước và nhận thức rõ vai trò, trách nhiệm của mình trong quá trình phát triển, sức mạnh của toàn xã hội sẽ được phát huy mạnh mẽ hơn. Trong bối cảnh hội nhập sâu rộng, nhiều luồng tư tưởng, giá trị và mô hình phát triển khác nhau đan xen, tác động mạnh mẽ đến xã hội, Đại hội XIV của Đảng chỉ rõ cần: “Kiên định, vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, lý luận về đường lối đổi mới; kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2026). Bản lĩnh chính trị của con người Việt Nam thể hiện ở niềm tin vào sự lãnh đạo của Đảng - nền tảng bảo đảm sự ổn định chính trị - xã hội và phát triển bền vững của đất nước. Đồng thời, đề cao bản lĩnh đổi mới, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám

chịu trách nhiệm của đội ngũ cán bộ, đảng viên các cấp, nhất là người đứng đầu. Trong thời đại số, nếu không đổi mới tư duy và chủ động thích ứng với sự thay đổi sẽ dẫn đến nguy cơ tụt hậu. Vì vậy, việc xây dựng kinh tế số, xã hội số và Chính phủ số đòi hỏi mỗi cá nhân phải không ngừng học tập, cập nhật kiến thức, sẵn sàng thay đổi để phù hợp với tình hình mới.

Bên cạnh đó, Đại hội XIV của Đảng tiếp tục coi giáo dục - đào tạo là quốc sách hàng đầu khi khẳng định: “Nhận thức sâu sắc, đầy đủ và thực hiện nhất quán quan điểm giáo dục và đào tạo là quốc sách hàng đầu, quyết định tương lai dân tộc” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2026). Trí tuệ con người Việt Nam phải được nuôi dưỡng từ nền giáo dục hiện đại, tiên tiến, hội nhập quốc tế nhưng vẫn giữ vững bản sắc dân tộc. Trên cơ sở đó, yêu cầu chuyên môn quá trình giáo dục từ truyền thụ kiến thức sang phát triển phẩm chất và năng lực người học; chú trọng tư duy phản biện, sáng tạo, kỹ năng số và ngoại ngữ; coi khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo là động lực then chốt của phát triển. Việc xây dựng và hoàn thiện hệ sinh thái đổi mới sáng tạo quốc gia sẽ tạo môi trường thuận lợi để phát huy trí tuệ con người Việt Nam. Cùng với đó, xây dựng hệ giá trị quốc gia và chuẩn mực con người Việt Nam trong thời kỳ mới giữ vai trò định hướng nền tảng. Các giá trị cốt lõi bao gồm: Yêu nước, nhân ái, trung thực, trách nhiệm, kỷ luật, sáng tạo và khát vọng vươn lên... cần được lan tỏa sâu rộng trong xã hội, là “sức mạnh mềm” để chống đỡ những thách thức an ninh phi truyền thống.

2. Thực tiễn phát huy sức mạnh, bản lĩnh, trí tuệ của con người Việt Nam thời gian qua

Dưới sự lãnh đạo của Đảng, quản lý Nhà nước, điều hành của Chính phủ, cùng với sự vào cuộc quyết liệt, đồng bộ, kịp thời của hệ thống chính trị các cấp, tinh thần yêu nước, ý chí tự lực, tự cường và khát vọng phát triển đất nước ngày càng được củng cố và lan tỏa sâu rộng trong toàn xã hội. Nhân dân tích cực tham gia các phong

trào thi đua yêu nước, chương trình phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh, chuyển đổi số ở cộng đồng cư dân. Trong bối cảnh thế giới biến động khó lường như: Chiến tranh, dịch bệnh, thiên tai, biến động kinh tế toàn cầu... tinh thần đoàn kết, tương thân tương ái của người Việt Nam ngày càng được phát huy. Điển hình như, tính đến ngày 5/12/2025, đã có hơn 1,1 triệu người dân, trên 10.000 tổ chức, đơn vị, doanh nghiệp ủng hộ đồng bào các tỉnh khắc phục hậu quả do bão lũ gây ra thông qua Ban Vận động cứu trợ Trung ương, với tổng số tiền trên 1.175 tỷ đồng (Quế Chi, 2025). Hệ thống giáo dục, đào tạo tiếp tục được đổi mới theo hướng phát triển phẩm chất và năng lực người học. Nguồn nhân lực ngày càng được nâng cao về trình độ học vấn, kỹ năng nghề nghiệp và khả năng tiếp cận, làm chủ khoa học - công nghệ mới. Hoạt động nghiên cứu khoa học, đổi mới sáng tạo, khởi nghiệp đổi mới sáng tạo có bước phát triển tích cực, góp phần hình thành môi trường sáng tạo ngày càng năng động. Nhiều doanh nghiệp công nghệ Việt Nam từng bước làm chủ công nghệ lõi, tham gia sâu hơn vào chuỗi giá trị toàn cầu. Đội ngũ trí thức, nhà khoa học, chuyên gia trong và ngoài nước đã có nhiều đóng góp quan trọng vào quá trình hoạch định chính sách và phát triển kinh tế - xã hội. Có thể thấy “thành quả cách mạng, đặc biệt là thành tựu vĩ đại đạt được của đất nước sau 40 năm đổi mới có đóng góp đặc biệt quan trọng của đội ngũ trí thức, nhà khoa học. Từ việc tham mưu mở đường cho đổi mới tư duy, nhất là tư duy kinh tế đã đưa Việt Nam thoát khỏi khủng hoảng kinh tế - xã hội, từng bước hội nhập vào nền kinh tế quốc tế” (Báo Điện tử Chính phủ, 2024).

Bên cạnh đó, niềm tin của Nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng và con đường phát triển đất nước ngày càng được củng cố, giữ vững và tăng cường. Công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng và phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực

được đẩy mạnh, góp phần củng cố lòng tin của Nhân dân. Nhận thức của người dân về quyền và nghĩa vụ của công dân ngày càng rõ ràng hơn. Ý thức chấp hành pháp luật, tinh thần trách nhiệm với cộng đồng ngày càng được nâng lên, nhất là trong các phong trào vì an sinh xã hội, bảo vệ môi trường, hỗ trợ người yếu thế... Trong bối cảnh tình hình thế giới diễn biến phức tạp, Việt Nam vẫn duy trì được sự ổn định về chính trị - xã hội, bảo đảm vững chắc quốc phòng, an ninh và tiếp tục mở rộng quan hệ đối ngoại. Điều này cho thấy sự vững vàng, đoàn kết và bản lĩnh của cả hệ thống chính trị cùng toàn thể Nhân dân... Đại hội XIV của Đảng đánh giá: “Các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về phát triển toàn diện con người ngày càng đầy đủ, trọng tâm và thực chất. Việc phát hiện, thu hút, đào tạo, trọng dụng nhân tài bước đầu có chuyển biến tích cực. Chỉ số phát triển con người (HDI) được cải thiện rõ rệt, tăng 14 bậc, đạt 0,766 điểm, thuộc nhóm nước phát triển con người cao. Chỉ số hạnh phúc năm 2025 xếp thứ 46/143 quốc gia, tăng 33 bậc so với năm 2021” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2026).

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đáng ghi nhận, việc phát huy sức mạnh, bản lĩnh và trí tuệ của con người Việt Nam còn tồn tại một số hạn chế, bất cập: Chất lượng nguồn nhân lực tuy được cải thiện nhưng chưa đáp ứng yêu cầu của nền kinh tế tri thức và hội nhập quốc tế. Tỷ lệ lao động qua đào tạo có bằng cấp, chứng chỉ còn chưa cao; tiềm năng trí tuệ và sức sáng tạo của con người Việt Nam chưa được khai thác đầy đủ. Tình trạng vi phạm pháp luật, tệ nạn xã hội diễn biến phức tạp ở một số nơi. Môi trường văn hóa và điều kiện phát triển con người ở một số địa phương còn hạn chế; khoảng cách phát triển giữa các vùng, miền ảnh hưởng đến cơ hội phát huy tiềm năng của người dân, doanh nghiệp. Đại hội XIV của Đảng đánh giá: “Năng lực, trình độ công nghệ còn yếu, thiếu những ngành công nghiệp nền tảng, công nghệ chiến lược làm nòng cốt thúc đẩy tăng trưởng kinh tế. Khoa học, công

nghệ và đổi mới sáng tạo chưa trở thành động lực chính cho công nghiệp hóa, hiện đại hóa và phát triển đất nước [...] Ô nhiễm môi trường chưa được kiểm soát hiệu quả, có mặt còn trầm trọng hơn [...] Môi trường văn hóa chưa thật sự lành mạnh; đạo đức xã hội còn biểu hiện xuống cấp [...] Một bộ phận cán bộ, đảng viên, kể cả cán bộ cấp cao thiếu tu dưỡng, rèn luyện, không gương mẫu, có biểu hiện đùn đẩy, né tránh, không dám làm, không dám đổi mới sáng tạo, phai nhạt lý tưởng, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, vi phạm kỷ luật đảng” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2026). Nguyên nhân của những hạn chế trên có thể được khái quát thành hai nhóm: 1) *Nguyên nhân khách quan*: Bối cảnh thế giới biến động nhanh chóng, phức tạp, khó lường, cạnh tranh gay gắt; tác động của kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế tạo ra nhiều áp lực đối với quá trình phát triển con người; 2) *Nguyên nhân chủ quan*: Một số cơ chế, chính sách phát triển nguồn nhân lực còn chưa đồng bộ; công tác giáo dục, đào tạo còn chậm đổi mới; môi trường khuyến khích sáng tạo chưa thực sự thông thoáng; việc phát huy dân chủ ở một số nơi còn mang tính hình thức...

3. Một số giải pháp phát huy sức mạnh, bản lĩnh, trí tuệ của con người Việt Nam thời gian tới

Một là, hoàn thiện cơ chế, chính sách phát triển con người toàn diện.

Một trong các khâu đột phá chiến lược được Đại hội XIV của Đảng xác định đó là: “Đột phá mạnh mẽ về thể chế phát triển, nâng cao năng lực hoạch định và tổ chức thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước để khơi thông, giải phóng và phát huy hiệu quả mọi nguồn lực” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2026). Để thực hiện mục tiêu này, việc hoàn thiện cơ chế, chính sách phát triển con người cần được tiến hành đồng bộ, toàn diện trên các phương diện:

Về giáo dục, đào tạo cần tiếp tục hoàn thiện

hệ thống chính sách theo hướng đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, bảo đảm phát triển con người toàn diện cả về phẩm chất, năng lực, đạo đức và kỹ năng nghề nghiệp. Theo đó, Nhà nước cần xây dựng cơ chế giáo dục mở, linh hoạt, tạo điều kiện cho người dân được học tập suốt đời, nâng cao trình độ chuyên môn, kỹ năng và khả năng thích ứng với sự phát triển nhanh chóng của khoa học - công nghệ. Cần gắn kết chặt chẽ giữa giáo dục, đào tạo với nhu cầu phát triển kinh tế - xã hội, đặc biệt là yêu cầu của nền kinh tế số và hội nhập quốc tế. Đồng thời, chú trọng phát triển đội ngũ giáo viên, giảng viên có trình độ cao, phẩm chất tốt, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục trong thời kỳ mới.

Về khoa học, công nghệ, chuyển đổi số cần xây dựng cơ chế, chính sách khuyến khích nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ và đổi mới sáng tạo. Cần tạo môi trường thuận lợi để các nhà khoa học, trí thức và doanh nghiệp tham gia nghiên cứu, ứng dụng và chuyển giao công nghệ vào thực tiễn. Cần có chính sách trọng dụng nhân tài, thu hút nguồn nhân lực chất lượng cao, đặc biệt là đội ngũ chuyên gia, nhà khoa học giỏi trong và ngoài nước. Theo đó, “cần có chính sách đãi ngộ đặc biệt (vượt khung lương, nhà ở, môi trường làm việc) để thu hút ít nhất 100 chuyên gia hàng đầu về nước làm việc” (Báo Điện tử Công lý, 2025). Đồng thời, xây dựng cơ chế khuyến khích sáng tạo, bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ và tạo điều kiện để các cá nhân phát huy tối đa năng lực sáng tạo.

Về xây dựng môi trường văn hóa cần xây dựng và hoàn thiện chính sách phát triển văn hóa, xây dựng hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa và chuẩn mực con người Việt Nam trong thời kỳ mới. Đồng thời, cần tăng cường giáo dục đạo đức, lối sống, tinh thần yêu nước, ý thức trách nhiệm xã hội và khát vọng phát triển đất nước của mỗi người dân. Việc xây dựng môi trường xã hội lành mạnh, dân chủ, kỷ cương tạo điều kiện để mỗi cá nhân phát triển toàn diện và ngày

càng có nhiều đóng góp cho xã hội. Xây dựng và hoàn thiện các chính sách phát triển kinh tế theo hướng bền vững, bao trùm, tạo việc làm ổn định và nâng cao thu nhập cho người dân. Thực hiện tốt các chính sách an sinh xã hội, bảo đảm công bằng xã hội, tạo cơ hội bình đẳng cho người dân phát triển. Mặt khác, cần tiếp tục hoàn thiện cơ chế bảo đảm quyền con người, quyền công dân, tạo điều kiện để người dân tham gia vào quá trình xây dựng và phát triển đất nước. Xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa trong sạch, vững mạnh, hoạt động hiệu lực, hiệu quả. Xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức có phẩm chất đạo đức tốt, năng lực chuyên môn cao và tinh thần trách nhiệm, phục vụ Nhân dân.

Hai là, phát huy dân chủ gắn với kỷ luật, kỷ cương xã hội.

Đại hội XIV của Đảng nhân mạnh: “Phát huy dân chủ đi đôi với tăng cường trách nhiệm, trật tự, kỷ cương xã hội; tăng cường đồng thuận xã hội gắn với đề cao ý thức trách nhiệm của công dân” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2026). Với tinh thần đó, cần thống nhất nhận thức rằng dân chủ không đối lập với kỷ luật, kỷ cương mà phải được thực hiện trên nền tảng kỷ luật, kỷ cương và pháp luật. Dân chủ là quyền làm chủ của Nhân dân, nhưng quyền phải gắn với nghĩa vụ và trách nhiệm công dân. Nếu dân chủ không đi đôi với kỷ cương sẽ dẫn đến tùy tiện, vô tổ chức; ngược lại, nếu chỉ nhấn mạnh kỷ luật mà xem nhẹ dân chủ sẽ làm giảm động lực sáng tạo của xã hội.

Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục pháp luật, nâng cao ý thức công dân, xây dựng văn hóa thượng tôn pháp luật trong toàn xã hội. Tiếp tục hoàn thiện hệ thống pháp luật và cơ chế bảo đảm quyền con người, quyền công dân theo Hiến pháp và pháp luật. Các chính sách, pháp luật phải công khai, minh bạch, tạo điều kiện để người dân tham gia vào quá trình xây dựng, thực thi và giám sát chính sách. Mở rộng và nâng cao chất lượng các hình thức dân chủ trực tiếp và dân

chủ đại diện; phát huy vai trò giám sát, phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội và Nhân dân. Cùng với việc phát huy dân chủ, cần siết chặt kỷ luật, kỷ cương trong Đảng, bộ máy nhà nước và toàn xã hội. Xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức có phẩm chất đạo đức trong sáng, tinh thần trách nhiệm cao, thực sự tôn trọng và phục vụ Nhân dân. Công tác kiểm tra, giám sát, phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực cần được thực hiện quyết liệt, thường xuyên, không có vùng cấm. Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin để mở rộng dân chủ, tăng tính minh bạch và hiệu quả quản lý của Nhà nước. Mặt khác, cần đẩy mạnh cải cách hành chính, đơn giản hóa thủ tục, xây dựng chính quyền số, chính quyền phục vụ... góp phần nâng cao sự hài lòng của người dân và doanh nghiệp.

Ba là, xây dựng môi trường văn hóa và xã hội lành mạnh, giàu tính nhân văn.

Xây dựng môi trường văn hóa và xã hội lành mạnh, giàu tính nhân văn là một trong những điều kiện nền tảng để phát triển con người Việt Nam toàn diện theo tinh thần Đại hội XIV của Đảng. Văn hóa không chỉ là mục tiêu mà còn là động lực của phát triển; môi trường xã hội lành mạnh chính là “không gian sống” nuôi dưỡng nhân cách, khơi dậy bản lĩnh và phát huy trí tuệ của mỗi cá nhân. Vì vậy, cần tiếp tục hoàn thiện hệ thống chính sách nhằm khẳng định vị trí trung tâm của văn hóa trong chiến lược phát triển đất nước. Các chương trình, đề án phát triển kinh tế - xã hội phải gắn với mục tiêu xây dựng con người và phát triển văn hóa bền vững. Xây dựng và cụ thể hóa hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa và chuẩn mực con người Việt Nam trong thời kỳ mới, làm cơ sở định hướng cho giáo dục, truyền thông và hoạt động xã hội. Những giá trị cốt lõi như: Lòng yêu nước, nhân ái, trung thực, trách nhiệm, kỷ luật, sáng tạo và khát vọng vươn lên... phải được lan tỏa sâu rộng trong toàn xã hội. Đồng thời, tăng cường

đầu tư cho lĩnh vực văn hóa; có cơ chế khuyến khích sáng tạo trong lĩnh vực văn học, nghệ thuật; bảo tồn và phát huy di sản văn hóa dân tộc gắn với tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại, phục vụ hữu ích cho sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Tiếp tục hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa; nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước; bảo đảm mọi người dân đều bình đẳng trước pháp luật. Đồng thời, thực hiện tốt chính sách an sinh xã hội, giảm nghèo bền vững, chăm lo cho các đối tượng yếu thế, bảo đảm “không để ai bị bỏ lại phía sau”. Đổi mới nội dung và phương thức giáo dục trong nhà trường, gia đình và xã hội theo hướng gắn lý luận với thực tiễn, chú trọng hình thành nhân cách, trách nhiệm và tinh thần phụng sự cộng đồng. Theo đó, gia đình phải thực sự là tế bào lành mạnh của xã hội, là nơi nuôi dưỡng những giá trị đạo đức truyền thống. Nhà trường cần tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng, ý thức công dân, kỹ năng sống và văn hóa ứng xử cho học sinh, sinh viên. Đồng thời, chú trọng phát huy vai trò của các cơ quan truyền thông trong việc lan tỏa những giá trị tích cực, xây dựng hình ảnh con người Việt Nam hiện đại, nhân văn, sáng tạo; đấu tranh với những biểu hiện lệch chuẩn, phản văn hóa... Trong thời đại công nghệ số, môi trường văn hóa không chỉ tồn tại trong đời sống thực mà còn diễn ra trên không gian mạng. Vì vậy, cần xây dựng môi trường văn hóa số an toàn, lành mạnh, tôn trọng pháp luật và chuẩn mực đạo đức. Bám sát Nghị quyết số 80-NQ/TW ngày 7/1/2026 của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam: “Xây dựng môi trường văn hóa nhân văn, lành mạnh, văn minh, hiện đại; nêu cao văn hóa thượng tôn pháp luật từ gia đình, nhà trường, đến mọi lĩnh vực của đời sống xã hội trên nền tảng đạo đức, luật pháp, chuẩn mực xã hội và giá trị truyền thống, tinh thần đoàn kết, sẻ chia, tương thân, tương ái, trách nhiệm xã hội” (Bộ Chính trị, 2026). Mặt

khác, cần tăng cường quản lý, kiểm soát thông tin xấu độc, nâng cao kỹ năng số và kỹ năng chọn lọc thông tin cho người dân, đặc biệt là thanh, thiếu niên. Xây dựng môi trường văn hóa và xã hội lành mạnh không chỉ là nhiệm vụ của Nhà nước mà cần đòi hỏi sự chung tay của toàn xã hội. Vì vậy, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức nghề nghiệp, tôn giáo, doanh nghiệp và cộng đồng dân cư... cần tích cực tham gia xây dựng đời sống văn hóa ở cơ sở. Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” cần được đổi mới về nội dung, nâng cao về chất lượng và gắn với việc xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh.

Phát huy sức mạnh, bản lĩnh, trí tuệ của con người Việt Nam là yêu cầu khách quan, đồng thời là nhiệm vụ chiến lược có ý nghĩa quyết định đối với sự phát triển nhanh và bền vững đất nước trong kỷ nguyên mới. Tổng Bí thư Tô Lâm đã khẳng định: “Trương lai, vận mệnh

của đất nước thúc giục chúng ta phải hành động, hành động quyết liệt hơn nữa. Toàn Đảng, toàn dân, toàn quân cùng hành động với tinh thần “mỗi người làm việc bằng hai” với tri thức mới, với sự hỗ trợ của khoa học, công nghệ, dưới ánh sáng soi đường của Đảng; chúng ta hành động với ý chí kiên cường, tiến bước trên mọi mặt trận kinh tế, văn hóa, xã hội như những “chiến sĩ thời bình” thì hiệu quả sẽ gấp mười, gấp trăm lần” (Tô Lâm, 2026).

Trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng và chuyển đổi số diễn ra mạnh mẽ, việc khơi dậy sức mạnh, bản lĩnh, trí tuệ của con người Việt Nam trở thành yêu cầu cấp thiết, tạo động lực phát triển đất nước nhanh và bền vững. Điều đó đòi hỏi phải chú trọng phát triển toàn diện con người, nâng cao tri thức, năng lực sáng tạo, ý thức trách nhiệm xã hội và tinh thần tự cường dân tộc, qua đó góp phần hiện thực hóa khát vọng xây dựng đất nước Việt Nam phồn vinh, hạnh phúc và phát triển bền vững trong kỷ nguyên mới ■

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Chấp hành Trung ương (2023), *Nghị quyết số 43-NQ/TW về tiếp tục phát huy truyền thống, sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, xây dựng đất nước ta ngày càng phồn vinh, hạnh phúc*, ban hành ngày 24/11/2023.
2. Báo Điện tử Chính phủ (2024), *Phát biểu của Tổng Bí thư Tô Lâm tại buổi gặp mặt trí thức, nhà khoa học*, <https://baochinhphu.vn/phat-bieu-cua-tong-bi-thu-to-lam-tai-buoi-gap-mat-tri-thuc-nha-khoa-hoc-102241230132621815.htm>
3. Báo Điện tử Công lý (2025), *Tổng Bí thư Tô Lâm: Cần ít nhất 100 chuyên gia hàng đầu về nước làm việc*, <https://baove.congly.vn/tong-bi-thu-to-lam-can-it-nhat-100-chuyen-gia-hang-dau-ve-nuoc-lam-viec-485256.html>.
4. Báo Điện tử Tiếng nói Việt Nam (2026), *Toàn văn diễn văn bế mạc Đại hội XIV của Đảng của Tổng Bí thư Tô Lâm*, <https://vov.vn/chinh-tri/toan-van-dien-van-be-mac-dai-hoi-xiv-cua-dang-cua-tong-bi-thu-to-lam-post1263733.vov>
5. Bộ Chính trị (2026), *Nghị quyết số 80-NQ/TW về phát triển văn hóa Việt Nam*, ban hành ngày 7/1/2026.
6. Đảng Cộng sản Việt Nam (2026), *Toàn văn: Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng*, Báo Điện tử Chính phủ, <https://xdocs.cdnchinhphu.vn/446259493575335936/2026/2/6/bao-cao-ctri-17703880212842123567259-17703933605411372590556.pdf>
7. Quế Chi (2025), *Hơn 1.175 tỉ đồng ủng hộ đồng bào khắc phục hậu quả do mưa lũ gây ra*, Lao Động, <https://laodong.vn/mat-tran/hon-1175-ti-dong-ung-ho-dong-bao-khac-phuc-hau-qua-do-mua-lu-gay-ra-1620751.ldo>
8. Tô Lâm (2026), *Tiến lên! Toàn thắng ắt về ta!*, Tạp chí Công sản, https://www.tapchiconsan.org.vn/media-story/-/asset_publisher/V8hnp4dK31Gf/content/tien-len-toan-thang-at-ve-ta-